

ПРЕДГОВОР

Текстови у овој књизи писани су у распону од осам година (2010–2017), ако изузмемо оглед „Млади Лосев“ који је настао у другој половини 1998. и почетком 1999. Распоређени су у два одељка: „Философи“ и „Писци“.

Први одељак садржи речи изговорене о појединим књигама наших философа или пак поводом књига. Њима претходи реч на комеморацији Михаилу Ђурићу, једном од наших најзначајнијих философа. Остале се односе на генерацијски блиску групу философа (Здравко Кучинар, Алекса Буха, Данило Баста, Слободан Жуњић), који уједно на сродан начин разумевају и негују саму философију. У првој половини осамдесетих година прошлог века Кучинар, Баста и Жуњић били су чланови редакције часописа *Theoria*, који је тада обележио философски живот код нас, а Буха је био његов сарадник. Овде је, међутим, реч о њиховим књигама објављиваним у периоду 2010–2016.

Други одељак почиње расправом „Милош Црњански и кинеска философија“, писаној током 2013, упоредо са радом на мојој књизи *Логос и жаг. Индијска и кинеска философија код Срба у XIX веку* (Јасен, Београд, 2013). Текстови о Данилу Кишу и Мирку Ковачу писани су у периоду 2014–2016, упоредо са радом на књизи *Белешке о Кишу и философији* (2017): то су заправо они делови који се нису уклопили у поменути књигу па се овде објављују као засебни чланци. Текст о Ранку Крстајићу настао је 2012, поводом његовог романа *Илузија* (ПААТΩ, Београд, 2012) којим је уједно обележена и шездесетогодишњица његовог рођења.

У одељак „Огледи“ укључени су шири радови на различите теме: „Казна, патња испаштање“ (2011), „Бранислав Петро-

нијевић о философији у *Горском вијенцу*“ (2017) и „Млади Лосев“ (1998/99). Овај потоњи рад писан је као прво поглавље планиране монографије о истакнутом руском мислиоцу Алексеју Лосеву. У међувремену је објављена читава његова заоставштина као и низ значајних радова о Лосеву тако да ми се чини да планирану монографију, укључујући и њено прво поглавље, ваља другачије конципирати. У том погледу, овај чланак више не сматрам делом те књиге и овде га прештампавам као самосталан рад.

Укључен је и одељак „Разговори“, где је обухваћено дванаест разговора са мном у периоду 2000–2017. Десет их је објављено у новинама и недељницима, а два су емитована у једночасовним емисијама на радију. Од разговора који су се појавили у штампи половина је објављена у листу *Полиџика*, а друга половина у другим периодичним гласилима. У њима је реч о три моје упоредне активности: као уредника ПЛАТΩ-ове философске библиотеке „На трагу“, до које ми је веома стало и у коју сам уложио знатан део времена и енергије, затим као приређивача књига наших философа, међу којима сам посебно поносан на књиге оних наших значајних аутора које сам извукао из заборавља, и, коначно, као писца философских књига.

Први интервју сачињен је поводом изласка српског превода романа Умберта Ека *Име руже*, чије преводјење сам иницирао и где сам потписан као уредник.

Наредна три тичу се ПЛАТΩ-ове философске библиотеке „На трагу“, у којој је до сада објављено 95 наслова домаћих и страних аутора. У првом од њих реч је о сабраним *Филозофским сјисима* Љубомира Недића, првог професора философије на Филозофском факултету у Београду који је имао докторат из философије, иначе код нас познатијег као утемељивача модерне српске књижевне критике. Готово читав век након његове смрти његови философски радови, које сам приредио, напоскон су представљени широкој јавности, која углавном није ни знала да је он петнаест година држао катедру философије на Филозофском факултету у Београду и да је,

повукавши се због болести, као свог наследника на катедри одабрао Бранислава Петронијевића. У другом сам разговарао о философској библиотеци „На трагу“, а у трећем о мојим ауторским књигама *Философија на истоку Европе* и *Философија на Великој школи*.

На Другом програму Радио-Београда, у емисији „Нојева барка“, разговарао сам један сат о мојој књизи *Ујон српске философије*. На истом радију, у једночасовној емисији „Атлантис“, вођен је разговор о мојој књизи *На ефеском њуџу*.

Потом је уследио разговор о великом издавачком пројекту *Историја философије* у десет томова енглеског издавача Routledge из Лондона. Нажалост, до сада је изашло само шест томова.

Наредни интервју тиче се моје књиге *Од философије до књижевности* (2011), а даља три обављена су поводом књиге *Белешке о Кишу и философији* (2017). Завршни разговор вођен је о мојој последњој књизи (*Нови њочешак српске философије*, 2017).

У Београду,
децембра 2017.

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР.....	5
----------------	---

І ФИЛОСОФИ

СВЕДОЧЕЊЕ ФИЛОСОФИЈЕ	11
----------------------------	----

ЗДРАВКО КУЧИНАР О ИСТОРИЈИ СРПСКОГ ФИЛОЗОФСКОГ ДРУШТВА.....	17
--	----

ТРОКЊИЖЈЕ ЗДРАВКА КУЧИНАРА.....	35
---------------------------------	----

ПОВОДОМ СПОМЕНИЦЕ Кинђић, З., Ђурђевић, В. (прир.), <i>Искусиво мере.</i> <i>Сјоменица Здравку Кучинару</i>	41
---	----

ФИЛОСОФСКА ПРОЗА АЛЕКСЕ БУХЕ Поводом књиге <i>Филозофска самојодсјећања</i> (2010)	48
---	----

ЕПИСТОЛАРНО УВОЂЕЊЕ У ХАЈДЕГЕРОВУ МИСАО Данило Баста, <i>Над њрејиском Марјина Хајдегера</i> , 1–2.....	73
--	----

УЧЕНИК О УЧИТЕЉУ Данило Н. Баста, <i>Прусї и виолина у Забели</i>	82
--	----

ИСТОРИЈА СРПСКЕ ФИЛОЗОФИЈЕ СЛОБОДАНА ЖУЊИЋА	92
--	----

РЕЧ УЗ РАДОВЕ СЛОБОДАНА ЖУЊИЋА О ГРЧКОЈ ФИЛОСОФСКОЈ ТЕОЛОГИЈИ	113
--	-----

ХАЈДЕГЕР И ПРЕСОКРАТОВЦИ СЛОБОДАНА ЖУЊИЋА	121
--	-----

II ПИСЦИ

МИЛОШ ЦРЊАНСКИ И КИНЕСКА ФИЛОСОФИЈА Фрагменти.....	129
ДАНИЛО КИШ И „ПОДМУКЛО ДЕЛОВАЊЕ БИОГРАФИЈЕ“	150
ДАНИЛО КИШ И РАДОМИР КОНСТАНТИНОВИЋ	162
ЗАПИСИ О НАЦИОНАЛИЗМУ МИРКА КОВАЧА	174
НЕМА ИДЕАЛНЕ ЉУБАВИ.....	220

III ОГЛЕДИ

КАЗНА, ПАТЊА, ИСПАШТАЊЕ	229
БРАНИСЛАВ ПЕТРОНИЈЕВИЋ О ФИЛОСОФИЈИ У ГОРСКОМ ВИЈЕНЦУ	248
МЛАДИ ЛОСЕВ	267

IV РАЗГОВОРИ

УМЕЋЕ ОДГОНЕТАЊА ЗНАКОВА Поводом српског превода романа Умберта Ека <i>Име руже</i>	293
СА ВЕКОМ ЗАКАШЊЕЊА <i>Филозофски сѝиси</i> Љубомира Недића.....	297
АРИСТОТЕЛ КАО ХИТ	301
ФИЛОСОФИЈА НА ВЕЛИКОЈ ШКОЛИ Поштовање баштине: Илија Марић.....	304

УСПОН СРПСКЕ ФИЛОСОФИЈЕ У НОЈЕВОЈ БАРЦИ	308
НА ЕФЕСКОМ ПУТУ У АТЛАНТИСУ	332
ВЛАДАЈУЋА ФИЛОСОФИЈА МОЋНИХ.....	355
ОД ФИЛОСОФИЈЕ ДО КЊИЖЕВНОСТИ	359
КИШ И ПРАВОСЛАВЉЕ Поводом књиге Илије Марића <i>Белешке о Кишу и философији</i>	367
КИШ ЈЕ БИО ЧОВЕК ДУХА Интервју: Илија Марић, аутор књиге <i>Белешке о Кишу и философији</i>	374
КИШ ЈЕ НАИВНО ВЕРОВАО У СУД ИСТОРИЈЕ.....	380
МАРКСИСТИЧКА ФИЛОСОФИЈА МАРГИНАЛИЗОВАЛА ЈЕ СВЕ ДРУГЕ	383
ПОДАЦИ О ТЕКСТОВИМА	387